ภาพการประชุมสำนักงานและกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

การถอดองค์ความรู้/บทเรียนจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๑. **เรื่อง สาระสำคัญของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕**

๒. **เจ้าขององค์ความรู้/บทเรียน**

นายวิษณุ วัชรินทร์รัตน์ ตำแหน่ง นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มทะเบียนธุรกิจและอำนวยความสะดวกทางการค้า สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา

๓. **ที่มา**

ได้มีการออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ มาใหม่และมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานพาณิชย์จังหวัด จึงได้จัดทำ สรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไข เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใจง่าย และมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของกฎหมายที่แก้ไขดังกล่าว

๔. **โดยเนื้อหากฎหมายที่แก้ไข สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้**

๔.๑ มาตรา ๑๐๓๖ มาตรานี้ได้มีการตัดคำว่า "ต่อนายทะเบียน" และเพิ่มข้อความว่า "ที่สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่หรือ" เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๔.๒ มาตรา ๑๐๓๙ มาตรานี้ ได้มีการตัดข้อความเดิมบางข้อความและเพิ่มเติมข้อความใหม่ในมาตราดังกล่าว โดยมาตรานี้เป็นการนับระยะเวลาการยื่นจดทะเบียนหรือโฆษณากรณีที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในต่างประเทศ โดยปรับปรุงให้มีความชัดเจนมากขึ้น

๔.๓ มาตรา ๑๐๒๐/๑ มาตรานี้เป็นเรื่องการให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนด ลด หรือยกเว้นธรรมเนียมเกี่ยวกับการจดทะเบียน และค่าธรรมเนียมการตรวจเอกสาร ขอคัดสำเนาหรือหนังสือรับรอง ตามรูปแบบการทำธุรกรรม

๔.๔ มาตรา ๑๐๔๗ มาตรานี้เป็นการปรับลดจำนวนคนที่จะร่วมกันจัดตั้งบริษัทจาก ๓ คน เหลือ ๒ คน เพื่อให้สามารถจดทะเบียนได้ง่ายขึ้น และลดข้อจำกัดในการหาผู้ร่วมลงทุนจำนวนมาก

๔.๕ มาตรา ๑๐๔๙ มาตรานี้เป็นการกำหนดอายุของหนังสือบริคณห์สนธิที่ได้จดทะเบียนไว้ แต่ไม่ได้ไปจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ให้สิ้นผลลงเมื่อครบ ๓ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ

๔.๖ มาตรา ๑๑๐๘ มาตรานี้เป็นการกำหนดเรื่องการตั้งข้อบังคับบริษัท เพื่อกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่ไม่สามารถหาข้อยุติหรือไม่สามารถลงมติได้ เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น

๔.๗ มาตรา ๑๑๒๘ มาตรานี้กำหนดให้มีการประทับตราบริษัทด้วยถ้าหากบริษัทมีตราประทับ

๔.๘ มาตรา ๑๑๕๘ มาตรานี้เป็นการแก้ไขเพิ่มจำนวนมาตราจาก ๖ มาตราเป็น ๗ มาตรา เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖๒/๑

๔.๙ มาตรา ๑๑๖๒/๑ มาตรานี้ถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่ โดยเป็นเรื่องการกำหนดให้สามารถจัดประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

๔.๑๐ มาตรา ๑๑๗๕ มาตรานี้เป็นการกำหนดเรื่องการบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่ต้องมีการโฆษณาหนังสือพิมพ์อีกต่อไป ยกเว้นกรณีมีหุ้นชนิดออกให้กับผู้ถือหรือมีข้อบังคับบริษัทกำหนดไว้ให้ต้องโฆษณา

๔.๑๒ มาตรา ๑๑๗๘ มาตรานี้เป็นเรื่ององค์ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งได้มีการกำหนดเรื่องจำนวนคนที่เข้าประชุมต้องไม่น้อยกว่า ๒ คนเข้าไปด้วย

๔.๑๓ มาตรา ๑๒๐๑ มาตรานี้เป็นการกำหนดให้การจ่ายเงินปันผลต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน

๔.๑๔ มาตรา ๑๒๓๗ เป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับการปรับลดจำนวนผู้เริ่มก่อการจัดตั้งเหลือ ๒ คน โดยแก้ไขใน (๔) ให้ศาลอาจสั่งเลิกบริษัท เมื่อจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือเพียงคนเดียว

๔.๑๕ มาตรา ๑๒๓๘ เป็นการแก้ไขเรื่องการควบรวมบริษัท ใหม่ ดังนี้

๑. ให้เลือกได้ ๒ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ ๑ คือ A+B เป็น C รูปแบบที่ ๒ คือ A+B เป็น A หรือ เป็น B

๒. รวมทั้งกำหนดเรื่องการหมดสภาพนิติบุคคลของบริษัทเดิมที่มาควบรวมไว้ด้วย

๔.๑๖ มาตรา ๑๒๓๙ แก้ไขโดยตัดข้อความว่า "เข้ากันนั้น"ออกและเพิ่มเติมข้อความว่า "รวม"เข้าไป เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น

๔.๑๗ มาตรา ๑๒๓๙/๑ มาตรานี้ถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่ เป็นเรื่องการคุ้มครองผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยที่เข้าร่วมประชุมและคัดค้านการควบรวมบริษัท โดยกำหนดให้บริษัทจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นที่คัดค้านดังกล่าว โดยบริษัทจัดหาผู้ซื้อหุ้นใครก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวบริษัทเองในราคาที่ตกลงกัน ถ้าตกลงราคากันไม่ได้ บริษัทจะตั้งผู้ประเมินราคา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้าผู้ถือหุ้นที่คัดค้านไม่ยอมขายภายใน ๑๔ วัน บริษัทสามารถดำเนินการควบรวมต่อไปได้

๔.๑๘ มาตรา ๑๒๔๐ เป็นเรื่อง การบอกกล่าวเจ้าหนี้ให้ทราบถึงการควบรวมบริษัทและมีสิทธิคัดค้านการควบรวมบริษัทได้ โดยแก้ไข ดังนี้

๑. กำหนดให้การลงโฆษณาหนังสือพิมพ์และส่งหนังสือบอกเจ้าหนี้ต้องทำภายใน ๑๔ วันนับแต่วันที่มีมติพิเศษให้ควบบริษัทตามมาตรา ๑๒๓๘

๒. ลดระยะเวลาให้เจ้าหนี้ส่งคำคัดค้านจาก ๖๐ วัน เหลือ ๑ เดือน

๓. เปลี่ยนหนังสือพิมพ์ที่จะโฆษณาบอกกล่าวเจ้าหนี้ จาก "หนังสือพิมพ์ท้องที่" เป็น "หนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลาย"

๔.๑๙ มาตรา ๑๒๔๐/๑ มาตรานี้ถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่ เป็นเรื่องการประชุมควบรวมบริษัท โดยกำหนดให้กรรมการแต่ละบริษัทที่ควบ เรียกผู้ถือหุ้นของบริษัทของตนเองมาประชุมร่วมกันกับผู้ถือหุ้นของบริษัทอื่นเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่

๔.๒๐ มาตรา ๑๒๔๐/๒ มาตรานี้ถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่ เป็นการเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประชุม ประธานที่ประชุม คะแนนเสียงของที่ประชุม ตามมาตรา ๑๒๔๐/๑ ซึ่งถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่

๔.๒๑ มาตรา ๑๒๔๐/๓ มาตรานี้ถูกเพิ่มเติมขึ้นใหม่ เป็นการกำหนดให้ส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน เอกสารต่างๆภายใน ๗ วันนับแต่เสร็จสิ้นการประชุมร่วมกันตามมาตรา ๑๒๔๐/๑ โดยนำหลักการมาจากกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด

๔.๒๒ มาตรา ๑๒๔๑ มาตรานี้เป็นการกำหนดให้กรรมการบริษัทที่ควบรวมยื่นจดทะเบียนพร้อมยื่นหนังสือบริคณห์สนธิแบะข้อบังคับภายใน ๑๔ วันนับแต่เสร็จสิ้นการประชุมร่วมกัน ตามมาตรา ๑๒๔๐/๑

๔.๒๓ มาตรา ๑๒๔๒ เป็นการกำหนดหลักการใหม่เรื่องการหมายเหตุทางทะเบียนแทนหลักการเดิมที่กำหนดเรื่องทุนของบริษัทใหม่ซึ่งถูกย้ายไปอยู่มาตรา ๑๒๔๐/๑ (๓) โดยหมายเหตุว่า

๑. บริษัทเดิมที่ควบรวมกันหมดสภาพการเป็นนิติบุคคล

๒. ในกรณีที่ควบรวมกันโดยบริษัทใดบริษัทหนึ่งยังคงมีสภาพเป็นนิติบุคล ให้หมายเหตุว่า บริษัทอื่นที่เหลือนั้น หมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล

๔.๒๔ มาตรา ๑๒๔๓ กำหนดหลักการให้บริษัทที่ควบรวมได้รับสิทธิหน้าที่ และความรับผิดทุกอย่างไปจากบริษัทเดิม เพิ่มข้อความว่า "ทรัพย์สิน" "หนี้"และ "หน้าที่"เข้าไป เพื่อให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

๔.๒๕ มาตรา ๑๒๔๖/๑ มาตรานี้เป็นเรื่องจำนวนผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนที่จะแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า สามคน โดยตัดข้อความดังกล่าวออก เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับลดจำนวนผู้เริ่มก่อการเหลือ ๒ คน ตามมาตรา ๑๐๙๗

๔.๒๖ บทเฉพาะกาล มาตรานี้ออกมาเพื่อรองรับการนำหนังสือบริคณห์สนธิที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อน ป.พ.พ. ที่แก้ไขใหม่จะมีผลใช้บังคับ (วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) มาจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ซึ่งเป็นรอยต่อของกฎหมายเก่ากับกฎหมายใหม่ โดยกำหนดถึงอายุของหนังสือบริคณห์สนธิว่าสิ้นผลเมื่อไร

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๕. ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากกฎหมายหุ้นส่วนบริษัทที่แก้ไขใหม่ได้มีการแก้ไขในหลายมาตรา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไปยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ประกอบกับตำราหรือคู่มือที่ใช้อธิบายกฎหมายที่แก้ไขดังกล่าวยังมีอยู่น้อย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาหาความรู้และเป็นปัญหาในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่มีการแก้ไขมาตราดังกล่าว

๖. แนวคิดในการปฏิบัติงาน

นายทะเบียนและประชาชนทั่วไปควรศึกษากฎหมายหุ้นส่วนบริษัทที่แก้ไขใหม่ให้ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการจดทะเบียนได้อย่างถูกต้อง

๗. ผู้ถอดองค์ความรู้/บทเรียน

นายวิษณุ วัชรินทร์รัตน์ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มทะเบียนธุรกิจและอำนวยความสะดวกทางการค้า สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา

๘. วัน/เดือน/ปี ที่ถอดองค์ความรู้

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

.....

ภาพการประชุมสำนักงานและกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖

ภาพการประชุมสำนักงานและกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

